

TURİZMDE DÖNÜŞÜM SENARYOLARI RAPORU

Turizmde dönüşüm neden önemli?

Türk turizminin tesis ve ürün türlerinde çeşitliliği, destinasyon bazlı yönetimi, tesisleri ve destinasyonları uluslararası rekabet, kalite ve konfor düzeylerine getirecek yatırımları ve **“Türkiye Tanıtım Atılımı”**nı içeren bir dönüşümü gerçekleştirmesi durumunda yeniden ivme kazanabilmesi ve dünya turizminde yukarılara doğru tırmanması mümkündür.

İçinde bulunduğumuz dönemde dünya ölçeğinde turizm, genel ekonomik büyümeden daha hızlı bir gelişme gösteriyor.

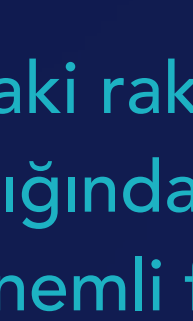
Sayısı giderek artan ziyaretçiler, farklı deneyimler yaşayabilecekleri destinasyonları tercih ediyor ve beklentileri deniz ve güneşin ötesine geçiyor.

Özellikle Türkiye’nin en yakın kaynak pazarı olan Avrupalı turistlerin, kenti solumak, kültürel değerlerini tanımak ve kimliğini yaşamak yönünde beklentileri bulunuyor.

Diğer yandan, dünya turizm faaliyetinin çok önemli bir kısmının yürütüldüğü Akdeniz çanağında rekabet artıyor.

Türkiye turizmi Avrupa’daki rakipleri olan İspanya, İtalya ve Fransa ile karşılaştırıldığında; tanıtım, bilinirlik, fiziksel ve yönetsel konularda önemli farklılıklar gözlemleniyor.

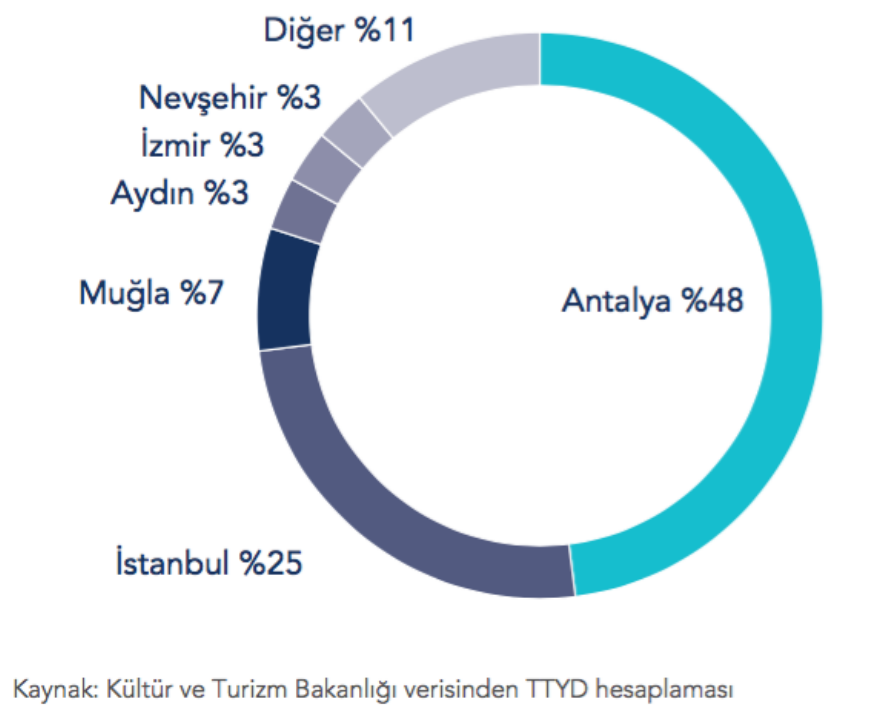
Rakip destinasyonlarda sadece deniz ve güneş değil; kültür, yeme-içme, tarım, sanat, 3. yaş turizmi gibi farklı alanlarda kapsamlı planlama ve tanıtım yapılıyor.

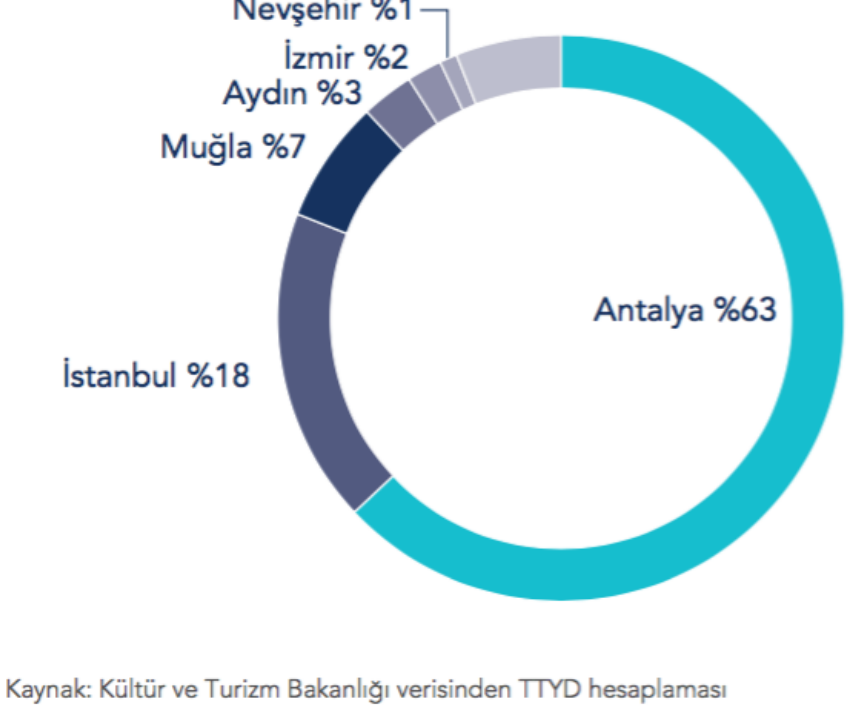
Rakip ülkelerde her bölge ve şehrin, turizm gelirlerinden 12 ay boyunca faydalanabilir hale getirildiği görülüyor.

%80+

İstanbul ve Antalya bir araya geldiğinde toplam geceklemelerin %80’inden fazlasını ifade ediyor.

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı verisinden TTYD hesaplaması

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı verisinden TTYD hesaplaması

119 milyar dolar

Turizmde Dönüşüm Senaryoları Raporu’nda yer verilen senaryoların gerçekleşmesi durumunda, 2033 itibariyle Türkiye turizm gelirinin 119 milyar doları aşacağı öngörülmüyor.

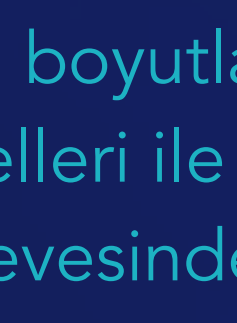
+ 1,6 puan

Ek turizm gelirinin 2019-2033 dönem GSYİH artışını yıllık ortalamada 1,6 puan yukarıya taşıyacağı öngörülmüyor.

Turizm ana planının önemi

Uzun vadede turizmin çeşitlendirilerek, ülke geneline ve 12 aya yayılması, turist başına harcama hedeflerini orta ve uzun vadede gerçekleştirerek turizm gelirini yukarıya çekecek müdahalelerde bulunulması gerekiyor.

Dönüşüm ihtiyacının temel eksenlerinin doğru tahlil edilmesi, turizmin tüm boyutlarıyla çeşitlendirilerek yönetsel ve fiziksel modelleri ile tanıtım stratejilerinin bir **“turizm ana planı”** çerçevesinde ele alınması gerekiyor.

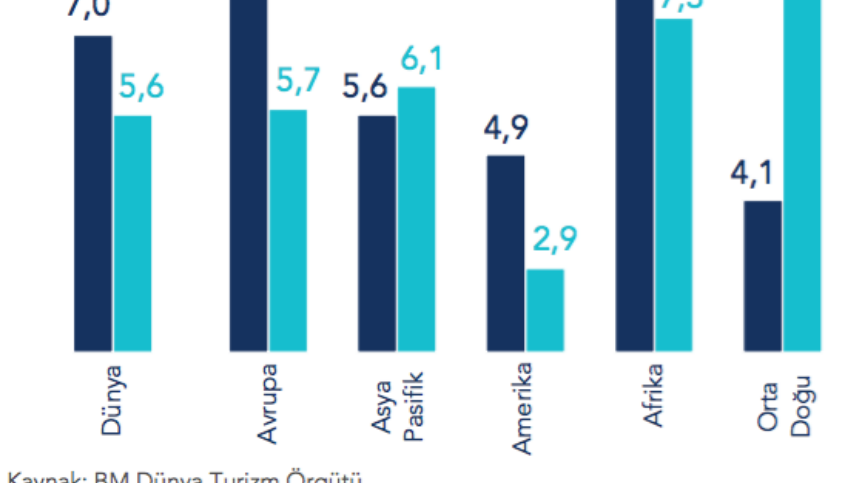

TÜRKİYE TURİZMİNİN GLOBAL BAĞLAMDA YATAY KESİTİ

Dünya genelinde turizm ivme kazanıyor

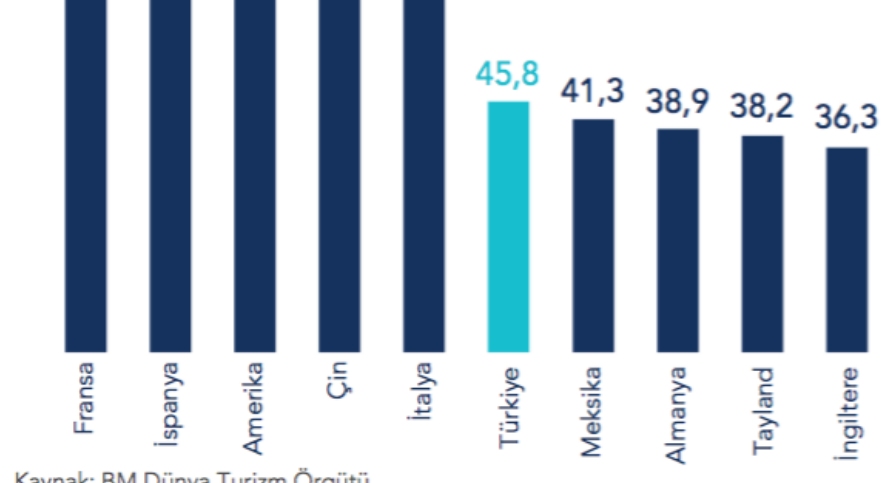
Dünya Turizm Örgütü'nün (UNWTO) Dünya Turizm Barometresi Raporu'na göre, uluslararası ziyaretçi sayısı, **2018'de bir önceki yıla göre %5,6 artış gösterip 1.403 milyon** oldu. Bu oran, 2010 yılından bu yana %4'ün üzerinde seyreden büyüme trendinin devam ettiğini gösteriyor. Bölgesel olarak bakıldığında **Avrupa 712,6 milyon turistle %50,7 pay** olarak açık ara önde görünüyor.

Dünyada bölgelere göre yabancı ziyaretçi sayısı, yıllık % değişim, 2018

Kaynak: BM Dünya Turizm Örgütü

Uluslararası ziyaretçi sayısına göre 10 ülke, milyon kişi, 2018

Kaynak: BM Dünya Turizm Örgütü

25,2 milyar dolar

Türkiye, ziyaretçi sayısına göre **6. sırada** yer alıyor. Ancak **turizm gelirleri** söz konusu olduğunda, Türkiye dünya genelinde **14. sırada** yer alıyor. Türkiye'nin turizm gelirleri, 2018'de ortalama **%12 artışla 25,2 milyar dolar** seviyesine ulaştı.

En fazla turizm geliri elde eden ülkeler

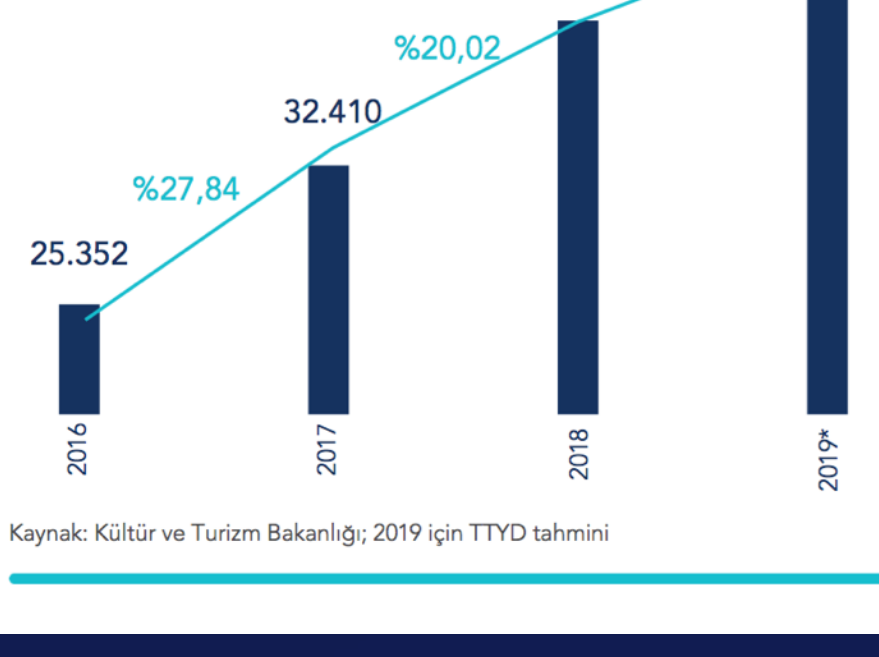
ÜLKE (sıralama)	GELİR (milyar dolar, 2018)	DEĞİŞİM (%, 2017-2018)
1. ABD	214,5	1,8
2. İspanya	73,8	3,6
3. Fransa	65,5	6,4
4. Tayland	63,0	9,5
5. İngiltere	51,9	2,0
6. İtalya	49,3	6,5
7. Avustralya	45,0	10,7
8. Almanya	43,0	3,1
9. Japonya	42,1	21,7
10. Çin	40,4	21,2
11. Macao (Çin)	40,2	13,6
12. Hong Kong (Çin)	36,8	11,1
13. Hindistan	28,6	9,6
14. TÜRKİYE	25,2	12,2
15. Avusturya	23,0	7,4

Kaynak: BM Dünya Turizm Örgütü

-%20,4

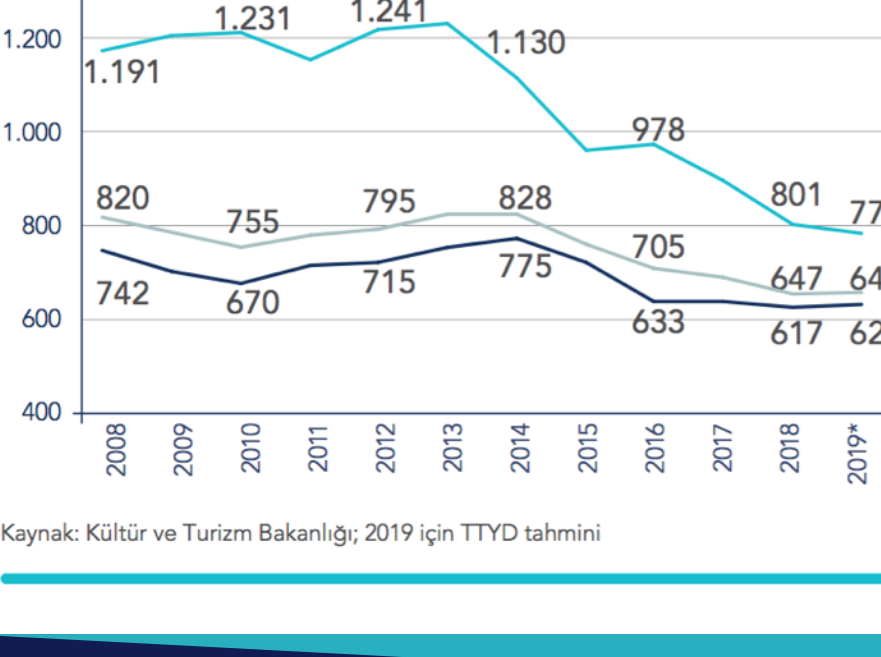
Türkiye'de **yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması** 2017'de **630 dolardan** 2018'de **617 dolara** kadar geriledi. 2014'te **775 dolara** kadar çıkan bu rakamda **4 yılda %20,4'lük düşüş** oldu

2016-2018 döneminde yabancı ziyaretçi sayısı (bin kişi) ve artış oranı

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı; 2019 için TTYD tahmini

Kişi başına turizm gelirlerinin seyri, 2003-2018, dolar

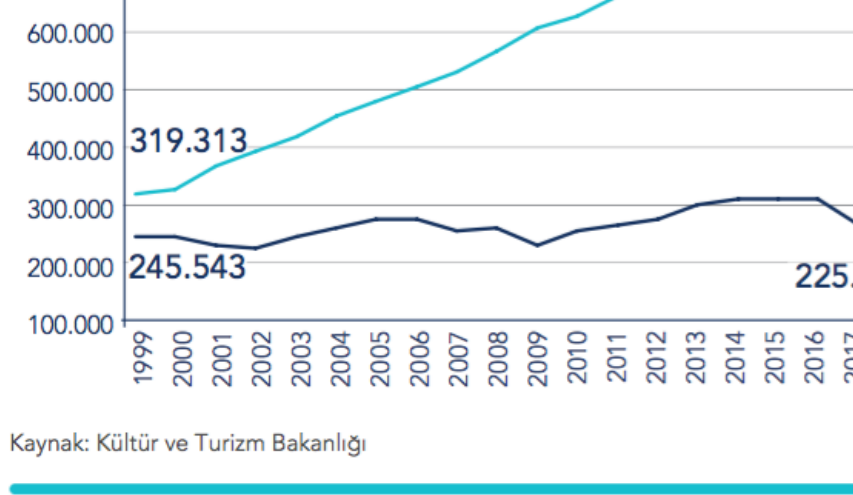

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı; 2019 için TTYD tahmini

225.421

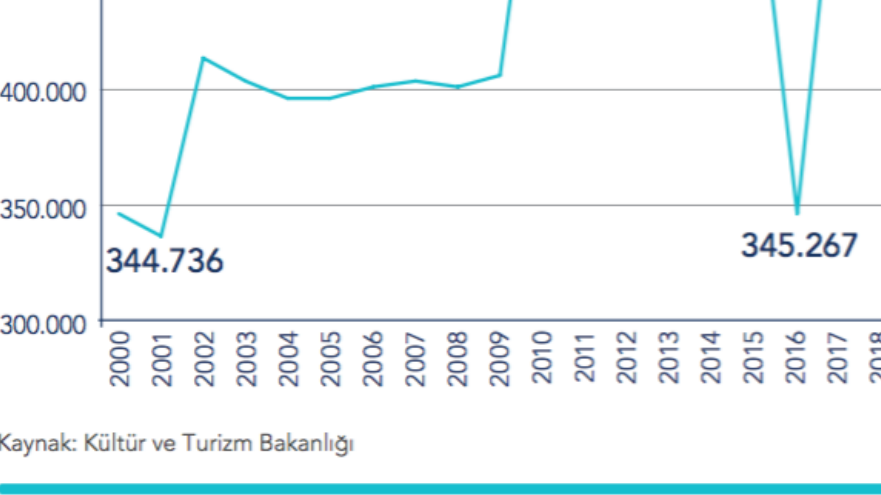
Yatırımdaki kapasite miktarı, 2018'de **225.421'e** kadar gerileyerek **son 20 yılın en düşük seviyesine** düştü. Diğer yandan aynı dönemde **turizm işletme belgeli tesis sayısı 2 kat** artarken, **yatak sayısının 3 kat** artmış olması kapasitesi yüksek tesisler kurulduğuna ve/veya mevcut kapasitelerin büyüdüğüne işaret ediyor.

Yıllara göre turizm belgeli tesislerin yatak sayısı, 1999-2018

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Yıllara göre belediye belgeli konaklama tesislerinin yatak sayısı, 2000-2018

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

%54

Türkiye'deki turizm belgeli **yatak kapasitesinin %54'ü**, 2018 sonu itibarıyla **5 yıldızlı tesislere** yığılmış durumdadır.

94.409

İspanya'da **5 yıldızlı** otellerde **94.409**, **4 yıldızlı** otellerde **684.385** ve **3 yıldızlı** otellerde **391.177** yatak arzı bulunmaktadır.

22.861

Fransa'da **5 yıldızlı** otellerde **22.861** oda (tahminen 50.000 yatak) **4 yıldızlı** otellerde **127.830** ve **3 yıldızlı** otellerde **246.627** oda bulunmaktadır.

2018'de 33 kongreye ev sahipliği yapan **İstanbul**, ICCA Şehirler Listesi'nde **84. sırada** bulunuyor. 2018'de Türkiye'de toplam **55 kongre** düzenlendi. **İspanya 595**, **Fransa 579**, **İtalya** ise **522** kongreye ev sahipliği yaptı.

213 bin

1998-2018 döneminde Türk havayolu işletmeleri, koltuk kapasitesinde 23.147'den 97.351'e çıkarak yaklaşık **4 kat büyüme** sergiledi. Diğer yandan 2003'te yılda 600 bin yolcu ile başlayan ve **2013'te 2 milyon yolcuya** çıkan **kruvaziyer turizmi** irtifa kaybetti. 2018'te ziyaretçi sayısı **213 bin yolcuya** geriledi.

Turizmin Türkiye ekonomisine katkısı

	2018
GSYİH'ye doğrudan katkı	4,2
GSYİH'ye toplam katkı	12,1
Doğrudan istihdam	1,9
Toplam istihdam	8,0
Toplam yatırımlar içindeki payı	12,3

Kaynak: World Travel and Tourism Council (WTTTC)

DÖNÜŞÜMÜN TEMEL EKSENLERİ, SENARYOLARI VE SONUÇLARI

Turizmde Dönüşüm Senaryoları Raporu kapsamında 4 adet dönüşüm eksen ve bir baz senaryo modellenmesi çalışılmıştır. Her senaryo, ilgili dönüşüm ekseninin gerçekleştirilmesi durumunda ve 2033 yılı tahmini çerçevesinde, turizm sektörüne ve milli gelir ve bazı önemli ulusal iktisadi göstergelere etkisini ölçmektedir.

Baz Senaryo: Tarihi Trend ve Döngü

Baz senaryo, turizmde hiçbir yapısal dönüşümün uygulanmadığı veya etkili uygulanmadığı varsayımı altında gerçekleştirilmiştir.

Fiziksel Dönüşüm

İki temel alt senaryodan oluşmaktadır. 1. alt senaryo, kıyı bölgelerinde ve turizm merkezlerinde kontrolsüz olarak gelişmiş olan ve düşük doluluk oranlarına sahip olan, genellikle "ikinci konut/yazlık kooperatiflerinin" yeniden yapılandırılmasını kapsamaktadır. 2. alt senaryoda ise henüz turizm potansiyeli değerlendirilmemiş bölgelerin kapsamlı yönetsel dönüşüme tabi tutulması sürecini içermektedir.

Üçüncü Yaş Turizmi

Belirli bir yaş üstünde ve sınırlı bütçe ile seyahat etme eğilimi artan dünya nüfusuna cazip gelebilecek ve özellikle turizm sezonu dışındaki dönemlerde değerlendirilebilecek üstyapı dönüşümü modellenmiştir. Senaryo içinde sağlık hizmetleri 3. yaş turizminin "tamamlayıcısı" olabilecek ölçüde sınırlı bir hizmet olarak öngörülmüştür.

Turizm Rezidansı

Mevcut veya yeni konaklama tesislerinin, %20 düzeyine kadar turizm rezidansı hizmeti verecek ve uzun süreli kalış sağlayacak şekilde dönüşümünü içermektedir.

Tanıtım Atağı

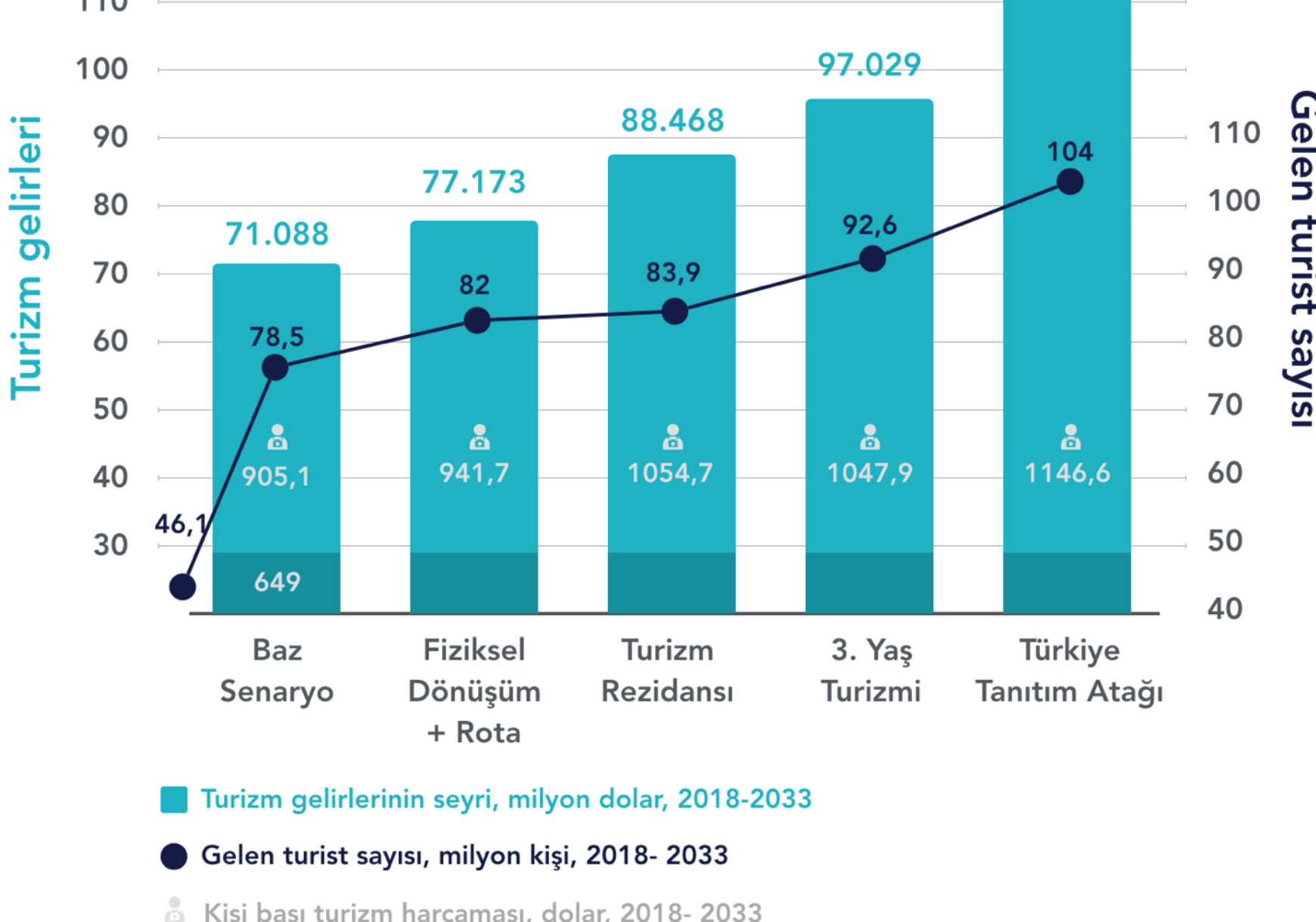
Senaryo özellikle 2019'da kurulan Turizm Tanıtım Fonu girişimi bağlamında özel öneme sahiptir. Fonda birikecek ve etkili kullanılacak kaynağın turizm ve ülke ekonomisi üzerindeki etkisi ölçülmeye çalışılmıştır.

Gelen turist sayısında, kişi başı harcamalarda ve turizm gelirlerinde artış

Tanıtım Atağı Senaryosu'na göre, 2018'de 29,5 milyar dolar seviyesinde olan **turizm gelirlerinin**, 2033 yılında **119,2 milyar dolar seviyesine** ulaşması öngörülmüyor. Aynı senaryoya göre **gelen turist sayısının** artması, kişi başı turizm harcamasının ise 649 dolardan **1146,6 dolara** çıkması öngörülmüyor.

Dönüşüm senaryoları: 2018-2033

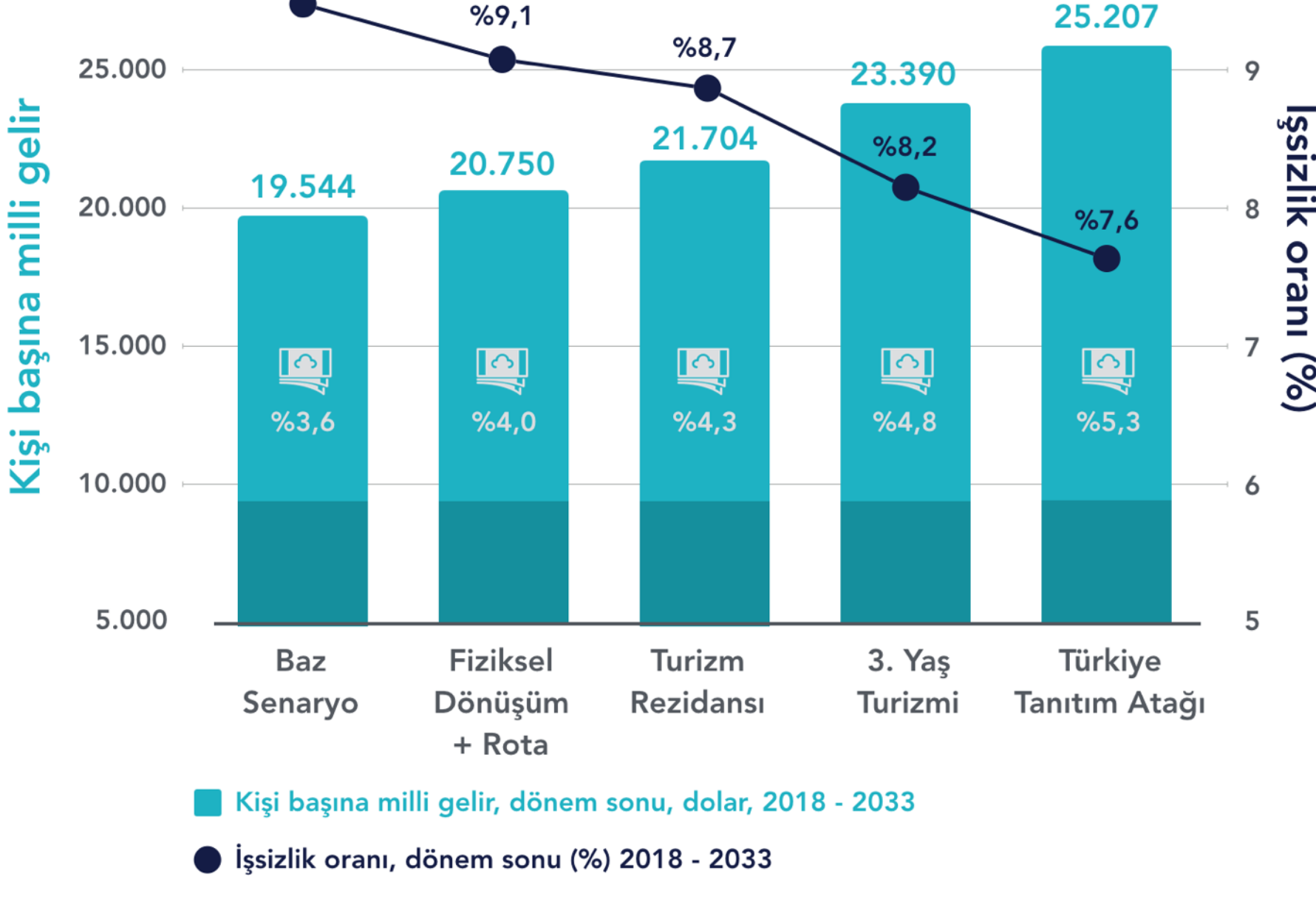
■ Turizm gelirlerinin seyri, milyon dolar, 2018-2033
● Gelen turist sayısı, milyon kişi, 2018-2033
⌚ Kişi başı turizm harcaması, dolar, 2018-2033

Milli gelirde sıçrama, işsizlik oranında düşüş

Tanıtım Atağı Senaryosu'na göre, 2018 yılında **9.632 dolar** seviyesinde olan kişi başına düşen milli gelirin 2033 yılında **25.207 dolar** düzeyine ulaşması öngörülmüyor.

Dönüşüm senaryoları: 2018-2033

■ Kişi başına milli gelir, dönem sonu, dolar, 2018 - 2033
● İşsizlik oranı, dönem sonu (%) 2018 - 2033
⌚ Gayri safi yurtiçi hasıla büyüme oranı, dönem ortalaması (%) 2018 - 2033

Turizmde Dönüşüm Senaryoları Raporu'nun tamamına erişim için lütfen tıklayınız.

Not: Bu dokümandaki tüm verilere ilişkin kaynakça Turizmde Dönüşüm Senaryoları raporunda yer almaktadır.

